

Центрально
український
національний
технічний
університет
Central
Ukrainian
National
Technical
University

Економічний
факультет
Faculty
of Economics

Кафедра
аудиту,
обліку та
оподаткування
Audit,
Accounting
And Taxation
Department

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет (ЦНТУ)
Факультет обліку та фінансів

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Central Ukrainian National Technical University (CNTU)
Faculty of Economics

**РОЗВИТОК ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

**DEVELOPMENT OF ACCOUNTING, AUDIT, AND TAXATION
IN THE CONDITIONS OF INNOVATIVE TRANSFORMATION
OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS**

Матеріали

IX Міжнародної науково-практичної конференції
17 грудня 2021 року

Thesis

IXth International Scientific and Practical Conference
December 17, 2021

Кропивницький – 2021
Kropyvnytskyi – 2021

Представлено матеріали досліджень вітчизняних й зарубіжних науковців та практиків з проблем інноваційної трансформації соціально-економічних систем; політики в сфері обліку, оподаткування та аудиту як інструменту регулювання соціально-економічного розвитку; оподаткування підприємницької діяльності та сучасних систем корпоративного податкового менеджменту; імперативів розвитку теорії, методології та організації обліку в умовах функціонування інформаційної економіки; трансформації ролі та завдань державного, незалежного та внутрішнього аудиту в умовах поглиблення глобалізаційних процесів та інноваційних трансформацій; інформаційно-аналітичне забезпечення та сучасних інформаційних технологій в управлінні соціально-економічними системами; економічної експертизи та судово-експертної діяльності у системі державного контролю.

Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів, практиків.

Редакційна колегія:

О.М. Левченко, д.е.н., проф.; **Н.С. Шалімова**, д.е.н., проф. (відп. редактор); **Г.І. Кузьменко**, к.е.н., доц.; **О.А. Магопєць**, к.е.н., доц.; **О.Б. Пугаченко**, к.е.н., доц. (відп. секретар), **О.М. Гай**, к.е.н., доц.

Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, 17 грудня 2021 р. – Кропивницький: ЦНТУ, 2021. – 359 с.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Центральноукраїнського національного технічного університету, протокол № 5 від 20 грудня 2021 року.

ЗМІСТ

<i>Андрощук Ірина</i>	10
ПОСЛУГИ В СФЕРІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	10
<i>Бабій Владислава, Борисова Світлана</i>	12
ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ У ТОРГОВЕЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	12
<i>Бабій Максим, Пильникова Яна</i>	15
ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ЕКСПЕРТНОЇ СЛУЖБИ МВС УКРАЇНИ З ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА ПЕРІОД 2018-2020 РОКІВ	15
<i>Багрій Конон</i>	19
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	19
<i>Базиліук Антоніна</i>	22
НОВА ПАРАДИГМА ПОДАТКОВОГО РЕФОРМУВАННЯ	22
<i>Баланда Анатолій</i>	24
МЕТОДИКА ВІДБОРУ РИЗИКОВИХ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ СЛУЖБОЮ ВНУТРІШНІХ ДОХОДІВ (IRS) США	24
<i>Баранов Віталій</i>	26
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ	26
<i>Белікова Тетяна</i>	30
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ	30
<i>Бенько Ірина</i>	31
ОБЛІК В ТОРГОВЕЛЬНИХ КОМПАНІЯХ: ВІТЧИЗНЯНА ТА ЗАРУБІЖНА ПРАКТИКА	31
<i>Білозір Микола, Плиса Володимир</i>	35
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ФІНАНСАМИ	35
<i>Білоусова Олена</i>	38
ЗАГРОЗИ І МОЖЛИВОСТІ ПРОТЕКЦІОНІСТСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ТА ФІСКАЛЬНОГО ПРОСТОРУ	38
<i>Бондаренко-Берегович Валерія</i>	41
ВИДИ ТА ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ	41
<i>Боровик Петро, Солодкий Назарій</i>	43
ОСОБЛИВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	43
<i>Васильцова Світлана</i>	45
ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У МАРКЕТИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	45
<i>Вертепна Катерина</i>	46
ВИСНОВОК ЕКСПЕРТА ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ТА ЙОГО ДОКАЗОВЕ ЗНАЧЕННЯ У СУДІ	46
<i>Вигівська Вероніка, Рябчук Оксана</i>	49
ЗНАЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ДЛЯ УКРАЇНИ	49
<i>Włodarczyk Renata</i>	52
ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ W LABORATORIACH KRYMINALISTYCZNYCH	52
<i>Герасимова Тамара</i>	56
ЕКСПЕРТИЗА ДОКУМЕНТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	56

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ВИРІШУВАНИХ ПИТАНЬ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	110
<i>Lesya Koponenko, Oleksandr Gai</i>	115
THE INFLUENCE OF DIGITALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF ACCOUNTING THEORY	115
<i>Кононенко Леся, Давидова Марія</i>	120
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ В ПІДРОЗДІЛАХ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	120
<i>Кононенко Леся, Сакара Анна</i>	125
РОЗРАХУНКИ З ОПЛАТИ ПРАЦІ: ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ	125
<i>Коритько Тетяна</i>	132
АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	132
<i>Коритько Тетяна, Ковтун Софія</i>	135
ВПЛИВ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ	135
<i>Котова Тетяна, Минка Софія</i>	138
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗРОБКИ	138
<i>Коцупал Олександр</i>	140
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПРОГНОЗУВАННЯ	140
<i>Крпін Марія</i>	143
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВУГЛЕВИДОБУТКУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ОБЛІК ВИТРАТ	143
<i>Крук Олена</i>	145
ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	145
<i>Кудрявцева Олена, Поплавська Оксана</i>	148
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ ТОРГІВЛІ	148
<i>Кузьменко Галина</i>	152
РОЗВИТОК ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ТА ЗАГРОЗ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ, СПРИЧИНЕНИХ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19	152
<i>Кузьменко Галина, Артюх Єгор</i>	155
ВРАХУВАННЯ ЯКІСНИХ ФАКТОРІВ ПРИ ОЦІНЦІ ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	155
<i>Halyna Kuzmenko, Kateryna Shalimova</i>	158
BASIC PRINCIPLES OF TAXATION IN UNITED ARABIC EMIRATES	158
<i>Kulishova Olena, Kotenko Vitalii</i>	161
PLANNING OF INNOVATIVE ACTIVITY AS AN ELEMENT OF ECONOMIC POTENTIAL MANAGEMENT	161
<i>Курило Інна</i>	163
ЩОДО ДЕЯКИХ АСПЕКТІВ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В США	163
<i>Лисенко Алла</i>	166
СОЦІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНДИКАТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	166
<i>Лісовий Андрій</i>	169
УНІФІКАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ	169

11. IRS. An official website of the United States Government. 2021. URL: https://www.irs.gov/publications/p225#en_US_2021_publink1000217705 (дата звернення: 12.12.2021).

УДК 332.1:330.36

Лисенко Алла

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

СОЦІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНДИКАТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

У 2014 році в Україні було розпочато процес децентралізації влади з подальшим створенням об'єднаних територіальних громад (ОТГ) на підставі схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України «Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні», прийнятих Законів України «Про співробітництво територіальних громад», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», а також внесених змін щодо фінансової децентралізації до Бюджетного та Податкового кодексів України [1; 2; 4; 5; 6]. За інформацією з Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади України, за 6 років реформи утворено 1070 ОТГ, у які об'єдналися 4882 громади [8].

Підтримуючи проголошені резолюцією Генеральної асамблеї ООН глобальні цілі сталого розвитку, Президент України видав Указ «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», у якому визначено 17 цілей сталого розвитку, досягнення яких на загальнодержавному рівні не можливе без їх реалізації на територіальному рівні. Зокрема, соціальна складова має бути реалізована, передусім, у межах досягнення наступних цілей: 1 («подолання бідності»); 3 («забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці»); 4 («забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх»); 8 («сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх»); 10 («скорочення нерівності») [7].

Базові характеристики ОТГ мають бути чітко прописані у паспорті громади, розробка якого регламентується додатком 1 до «Методики формування спроможних територіальних громад» [3]. Зокрема, соціальну характеристику територіальної громади формують відомості про:

- демографічну ситуацію;
- склад та структуру населення громади;
- освіту;

- охорону здоров'я;
- заклади культури та самодіяльні колективи;
- спортивні споруди.

Водночас слід враховувати, що базові характеристики та можливості територіальних громад значно різняться, зважаючи на якість менеджменту, кількість та фінансову спроможність наявних у межах конкретної території суб'єктів господарювання, сфери їх діяльності, розвиток інфраструктури і т. ін.

Так, до складу Великосеверинівської ОТГ Кропивницького району Кіровоградської області, створеної 30.04.2017 р., входить 11 населених пунктів: с. Велика Северинка (з населенням 1016 осіб), с. Созонівка (1990 осіб), с. Підгайці (1339 осіб), с. Оситняжка (988 осіб), с. Високі Байраки (917 осіб), с. Лозуватка (186 осіб), с. Андросове (29 осіб), с. Кандаурове (26 осіб), с. Рожнятівка (26 осіб), с. Червоний Кут (19 осіб), с. Петрове (5 осіб).

У загальній чисельності населення громади у 2020 р. 58,12 % становило працездатне населення, 27,29 % – пенсіонери, 14,59 % – діти шкільного та дошкільного віку. Відсоток зайнятих осіб у чисельності працездатного населення становив 67,62 %. При цьому, зважаючи на незначну відстань до обласного центру, кількість працездатних осіб, зайнятих безпосередньо на території громади, майже в 2 рази перевищувала кількість працездатних осіб, які проживають на території ОТГ, але зайняті за межами території громади. Водночас слід зазначити, що упродовж трьох останніх років кількість померлих жителів перевищувала кількість народжених. Зокрема, за 2020 р. природне скорочення населення громади становило 52 особи (народилося 32 особи, померло – 84).

На території Великосеверинівської ОТГ функціонує 6 закладів освіти, у тому числі 2 заклади дошкільної освіти, 2 заклади загальної середньої освіти та 2 навчально-виховних комплекси. У 2020 р. у закладах дошкільної освіти перебувало 23,77 % осіб від загальної кількості дітей та учнів, які навчалися у закладах освіти, розміщених на території ОТГ, відповідно, кількість учнів 1-4 класів становила 30,16 %, 5-9 класів – 37,75 %, 10-11 класів – 8,32 %. Слід зазначити, що досить часто учні 10-11 класів змінюють місце навчання, обираючи заклади освіти у м. Кропивницький, адже віддаленість переважної більшості сіл ОТГ від обласного центру становить 3-11 км.

Надання медичних послуг в ОТГ забезпечують 5 лікувально-профілактичних закладів: 3 амбулаторії та 2 фельдшерсько-акушерських пункти. У зазначених закладах працює 15 осіб – 3 лікарів та 12 осіб середнього медичного персоналу, є у наявності 3 спеціалізованих транспортних засоби для перевезення хворих. Проте з оперативним наданням якісної медичної допомоги існують значні проблеми. Також невирішеною проблемою є відсутність аптек. Навіть у с. Созонівка, де проживає 1990 осіб, немає жодної аптеки, а з 2021 р. у цьому населеному пункті виникла проблема і з наявністю сімейного лікаря.

На території громади функціонує 15 закладів культури: 6 бібліотек, 6 будинків культури та клубів, 3 музеї (на громадських засадах). У межах цих закладів функціонує дитяча школа мистецтв та 14 аматорських колективів, у

т.ч. 8 дитячих та 6 дорослих. Водночас слід зазначити, що у переважній більшості випадків наявні будинки культури та клуби знаходяться в аварійному стані та потребують капітального ремонту.

Для сприяння здоровому способу життя в ОТГ функціонують 4 спортивні зали та 22 спортивні майданчики, з певною періодичністю проводяться спортивні змагання й частково, по мірі можливості, поповнюється інвентар та виконуються роботи з благоустрою спортивних об'єктів.

Незважаючи на фінансові труднощі, соціальна інфраструктура громади динамічно розвивається, ключова увага при цьому фокусується на дитячих садках, школах та спортивних об'єктах, забезпечується робота гуртків.

Отже, сукупність соціальних компонентів, зосереджених у межах конкретної території, має забезпечувати якісне наповнення життя цієї території, а тому соціальна характеристика громади є, безперечно, одним з важливих індикаторів її розвитку. Однак одночасно необхідно створювати сприятливі умови для функціонування бізнесу, розбудовувати інфраструктуру, розробляти проекти та залучати інвесторів для їх фінансування, адже досягнення цілей сталого розвитку можливе лише при забезпеченні комплексного підходу до аналізу проблем та пошуку ефективних шляхів їх вирішення.

Література:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08 лист. 2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
2. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квіт. 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
3. Методика формування спроможних територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 квіт. 2015 р. № 214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
4. Податковий кодекс України : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05 лют. 2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
6. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 черв. 2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
7. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вер. 2019 р. № 722/2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 11.12.2021).
8. Реформа децентралізації : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-decentralizaciyi> (дата звернення: 11.12.2021).